

28.02.2011.

Кж1 По2 11/10

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По2 11/10
Дана 28.02.2011. године
Београд
Немањина бр. 9

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић-Дичић, председника већа, Соње Манојловић, мр Сретка Јанковића, Омера Хаџиомеровића и др Миодрaгa Мајића, чланова већа, уз учешће вишег судијског сарадника Росанде Џевердановић-Савковић, као записничара, у кривичном поступку против окр. АА, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву, у вези чл. 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама браниоца окр. АА, адв. АБ, те супруге и мајке окривљеног, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду К-По2 37/2010 од 01.10.2010. године, у јавној седници већа одржаној дана 28. фебруара 2011. године, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Снежане Станојковић, окр. Душка Кесара и његовог браниоца, донео је

РЕШЕЊЕ

Уважавају се жалбе браниоца и супруге окр. Душка Кесара, па се УКИДА пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К-По2 37/2010 од 01.10.2010. године, и предмет ВРАЋА првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К-По2 37/2010 од 01.10.2010. године, окр. Душко Кесар оглашен је кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву, у вези чл. 22 КЗ СРЈ, па је применом наведеног законског прописа и чл. 5, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ осуђен на казну затвора у трајању од 15 /петнаест/ година. Истом пресудом на основу чл. 196 ст. 1 ЗКП-а окр. АА обавезан је да на име трошкова кривичног поступка плати износ у висини од 114.020,00 динара, а све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, док су на основу чл. 206 ст. 2 ЗКП-а, оштећени за остваривање имовинско-правног захтева упућени на парницу.

Против наведене пресуде благовремено су жалбе изјавили:

-бранилац окр. Душка Кесара, , из свих законских разлога, са предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду и окривљеног ослободи кривичне одговорности за дело које му се ставља на терет, или да исту укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање;

-супруга окр. Душка Кесара, из свих законских разлога, са предлогом да другостепени суд првостепену пресуду укине и предмет врати на поновно суђење, или пак исту преиначи, тако што ће се окривљени ослободити од оптужбе;

-мајка окр. Душка Кесара, без навођења законског основа побијања и предлога, уз навођење да је њен син невин, те околности које се односе на њено лоше здравственог стања.

Тужилац за ратне злочине, у допису КТРЗ.бр.2/08 од 28.12.2010. године, предложио је да се жалбе браниоца,

супруге и мајке окривљеног изјављене против првостепене пресуде, одбију као неосноване.

Апелациони суд у Београду – Одељење за ратне злочине, одржао је јавну седницу у складу са одредбом чл. 375 ст. 1 ЗКП-а, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Снежане Станојковић, окр. Душка Кесара и његовог браниоца, на којој је размотрио списе предмета, заједно са пресудом коју је испитао у границама прописаних одредбом чл. 380 ЗКП-а, па је након разматрања навода и предлога из изјављених жалби, мишљења Тужиоца за ратне злочине и објашњења навода жалби датог од стране браниоца окривљеног на јавној седници већа, нашао:

- жалбе браниоца и супруге окривљеног су основане.

Основано се у жалбама браниоца окривљеног и супруге окривљеног указује да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба из чл. 368 ст. 1 тачка 10 и 11 ЗКП-а.

Наиме, првостепени суд је у доказном поступку прочитао пресуде Окружног суда у Бањалуци К.бр.50/01 од 17.11.2005. године и Врховног суда Републике Српске од 18.04.2006. године, те на страни 17 образложења навео које чињенице произилазе из правноснажне пресуде Окружног суда у Бања Луци К.бр.50/01 од 17.11.2005. године, и то управо чињенице и радње које чине обележја кривичног дела за које је окр. АА првостепеном пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К-По2 37/2010 од 01.10.2010. године, оглашен кривим. Међутим, по налажењу Апелационог суда, правноснажна пресуда Окружног суда у Бања Луци К.бр.50/01, сама за себе, не може бити доказ у кривичном поступку.

Како је чланом 18 ст.2 ЗКП, прописано да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, сами по себи или према начину прибављања, у супротности са Уставом или потврђеним међународним уговором, или су овим закоником или другим законом изричито забрањени, а чланом 352 ЗКП, је предвиђено да суд заснива пресуду само на доказима који су изведени на главном претресу, то је по налажењу Апелационог суда, првостепени суд, на главном претресу, у оквиру доказног поступка, имао могућности да изведе доказ читањем исказа сведока и писмених доказа, који су изведени на главном претресу, у неком другом кривичном поступку, уколико су ти докази прибављени у складу са одредбама законика о кривичном поступку (на основу којег је тај поступак вођен) и под условима из напред цитираног члана 18 ст.2 ЗКП, и на којим доказима је и заснова правноснажна пресуда, односно да читањем правноснажне пресуде изврши увид у доказе који су изведени у том поступку, те изврши њихову оцену у смислу чл.352 ст.2 ЗКП.

Стоји чињеница да је првостепени суд читањем правноснажне пресуде Окружног суда у Бања Луци извршио увид и у доказе који су изведени у том кривичном поступку, те извео доказе читањем неких доказа изведеним на главном претресу пред Окружним судом у Бања Луци, а на којима се у складу са чл. 18 ст.2 ЗКП, може заснивати пресуда. Међутим, из делимичне оцене тих доказа, за сада се не може закључити које је то одлучне чињенице и околности утврдио првостепени суд, а које су од значаја за оцену кривично правних радњи које се у овом кривичном поступку окривљеном АА стављају на терет.

Такође, основано се у изјављеним жалбама првостепена пресуда побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из чл. 368 ст. 1 тачка 11 ЗКП-а, с обзиром да је изрека пресуде нејасна и противречна разлозима датим у образложењу, те у образложењу првостепене пресуде нема разлога о одлучним чињеницама, а они који су дати су у знатној мери нејасни и противречни.

У изреци првостепене пресуде наведено је да је окр. Душко Кесар крив што је као припадник резервног састава МУП-а Републике Србије, заједно са ББ, ВВ и ГГ, извршио убиство три цивилна лица, међутим у делу изреке који садржи опис радњи кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗ СРЈ, није наведена радња ГГ која би одговарала некој од алтернативно постављених радњи извршења наведеног кривичног дела, а што изреку првостепене пресуде чини неразумљивом и противречном самој себи.

Потом, у образложењу првостепене пресуде недостају разлози о одлучним чињеницама наведеним у изреци пресуде. Наиме, у изреци првостепене пресуде је наведено да су Душко Кесар и ВВ бацили по једну бомбу на део вањске фасаде, испод прозора, са западне стране, као и да су Душко Кесар, ВВ и ББ, сва тројица, ушли у

кућу породице ОО. Међутим, у образложењу своје одлуке првостепени суд није навео из којих доказа утврђује наведене чињенице, нити је за то изнео било какве разлоге, а што је био у обавези у смислу чл.361 ст.7 ЗКП. С тим у вези, у образложењу недостају разлози за закључак првостепеног суда да је окр. Душко Кесар извршио радњу лишења живота оштећених ОО1, ОО2 и ОО3, а како је то наведено у изреци пресуде.

Да би се радње окривљеног могле квалификовати као кривично дело ратни злочин против цивилног становништва, потребно је да буду испуњени одређени услови, и то, постојање оружаног сукоба, утврђена веза између злочина за које се окривљени терети и оружаног сукоба, као и да оштећени буде цивилно лице, односно да спада у групу заштићених лица. Првостепени суд је поред цитирања дефиниције оружаног сукоба, навео да је неспорно да је на територији Босне и Херцеговине постојао оружани сукоб, те и у Републици Српској, као саставном делу Босне и Херцеговине, уз навођење да у ситуацији када постоји оружани сукоб и рат као објективне околности, као и утврђене чињенице које ове околности повезују са кривичним делом, морају се применити правила међународног права, садржана у Конвенцијама од 12.08.1949. године. Међутим, суд није изнео нити закључке, нити разлоге за закључке који се односе на везу између радњи окривљеног, оружаног сукоба и оштећених цивила, односно да ли је извршење дела зависило од контекста оружаног сукоба, тј. да ли је на неки начин обликовано њиме, а од чијег утврђивања зависи правна квалификација кривичног дела које се окр. Душку Кесару ставља на терет.

Изрека првостепене пресуде је супротна са образложењем исте у делу који се односи на закључак суда да је окр. Душко Кесар поступао као саизвршилац са ББ и ВВ, који су већ правноснажно осуђени за предметно кривично дело. Наиме, у правноснажној пресуди којом су ББ и ВВ оглашени кривим, тј. у пресуди Окружног суда у Бања Луци, наведено је да су ББ и ВВ заједно са Душком Кесаром, предузимали радње извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва, у односу на оштећену породицу ОО. Међутим, наведена правноснажна пресуда донета је у кривичном поступку у којем АА није био окривљен, нити му је суђено у одсуству, па тиме није имао могућности да користи сва права која би му, у том случају, по закону припадала, односно да износи и да се изјашњава о чињеницама и доказима који га терете или иду у корист, те поставља питања и саоптуженима, између осталог и на околности постојања саизвршилаштва код ових лица.

Такође, изрека првостепене пресуде је контрадикторна са образложењем исте, у делу који се односи на радње извршења кривичног дела које се оптужницом стављају на терет окр. Душку Кесару. Наиме, према изреци оптужнице окр. Душку Кесару се ставља на терет да је заједно са ББ и ВВ лишио живота оштећене на тај начин што су их снажно ударали тупо-тврдим предметима по глави и грудном кошу, наневши им тиме вишеструке фактуре лобањских костију, са разарањем и нагњечењем можданих ткива, те следственим оштећењем за живот важних можданих центара, из чега би се могло закључити да је окривљени Душко Кесар учествовао у радњама извршења кривичног дела, док се у образложењу ожалбене пресуде на страни 25 наводи да је окр. Душко Кесар, имајући у виду све околности овог догађаја, радње других извршилаца предметног кривичног дела, прихватио као своје, свестан заједничког деловања, што га чини саизвршиоцем, па наведено такође чини битну повреду одредаба кривичног поступка из чл. 368 ст.1 тач.11 ЗКП, која води обавезном укидању пресуде.

У образложењу пресуде првостепени суд не даје довољно јасне и аргументоване разлоге због чега није прихватио предлог браниоца окривљеног да се изврши суочење сведока СС1 и СС2, а имајући у виду да се управо наведени сведоци разликују у својим исказима у погледу одлучних чињеница везаних за присуство окр. Душка Кесара у критично време и на критичном месту.

Такође, првостепени суд приликом образлагања дела своје одлуке који се односи на врсту и висину кривичне санкције, није дао разлоге за свој закључак, да су упорност и безобзирност коју је показао приликом лишавања живота оштећених, отежавајућа околност на страни окривљеног, односно није дао разлоге у чему се конкретно та упорност и безобзирност састоје.

Имајући у виду све напред наведено, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, је нашао да је због учињених битних повреда одредаба кривичног поступка, нужно укинати првостепену пресуду и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити битне повреде одредаба кривичног поступка на које је указано у овом решењу, поново испитати сведоке СС1 и СС2, обавити њихово суочење на околности разлика у њиховим исказима, утврдити да ли је и у којој мери постојање оружаног сукоба утицало на учиниоца да изврши кривично дело у питању, затим ко је и на који начин учествовао у извршењу тог кривичног дела, те по потреби извести и друге доказе, након чега ће свестраном анализом свих изведених и дозвољених доказа, цењених како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности, донети правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати довољно јасне, аргументоване и непротивречне разлоге.

Из изнетих разлога, а на основу одредбе чл. 389 ст. 1 ЗКП-а, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, донео је одлуку као у изреци решења.

Записничар, ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА,
Росанда Џевердановић-Савковић Радмила Драгичевић-Дичић

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Светлана Антић